ODMINOVÁNÍ

ANNA MARTÍNKOVÁ
anna.martinkova@amo.cz

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

studentsummit.cz
summit@amo.cz
facebook.com/studentsummit
instagram.com/praguestudentsummit
twitter.com/studentsummit
youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Anna Martínková

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Anna Martínková
Imprimatur: Tereza Ondráčková, František Novotný, Martin Hvězda, Vojtěch Bahenský
Jazyková úprava: Vojtěch Domín, Tereza Novotná
Sazba: Petra Hubatková
Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXIV. ročníku Pražského studentského summitu.
© AMO 2018

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz
www.studentsummit.cz

1 Úvod — 3
1.1 Miny — 3
1.2 Minová pole — 3
2 Proces odminování — 3
3 Úmluva o některých konvenčních zbraních — 4
3.1 Protokol II — 5
3.2 Protokol V — 5
4 Mine Ban Treaty (Ottawská úmluva) — 5
5 Úmluva o kazetové munici — 6
6 Organizace zapojené do odminování — 6
6.1 OSN — 7
6.2 UNMAS — 7
6.3 Valné shromáždění — 8
6.4 Spolupráce — 8
7 Závěr — 8
Otázky pro jednání — 9
Cíl jednání — 9
Doporučené zdroje — 9
Seznam použitých zdrojů — 10
Další zdroje — 12

1 Úvod

„První výbuch zabil našeho souseda a jeho švagrovou, když vstoupili do svého domu," říká Ali Hussain Omari, bývalý bojovník (z Manbidže). „O tři dny později jiná mina zabila mého bratrance, jeho jedenáctileté dceři amputovala nohu a zničila jejich dům. Za týden vybuchla další mina v olivovníku a můj soused přišel o nohu."[35]

Miny jsou dlouhodobým problémem zemí postižených ozbrojeným konfliktem, bránícím obnově, přísunu humanitární pomoci či příchodu mírových sil.[1] Ačkoli je v současnosti použití protipěchotních min vzácné, použití protitankových min je stále každodenní záležitostí. V loňském roce jako jediné státy nasadily tyto zbraně Myanmar a Sýrie. Ve stejné době byly výbušné zbraně (mimo jiné i miny) použity nestátními ozbrojenými složkami v zemích, kde probíhají ozbrojené konflikty.[2]

Použití min či improvizovaných výbušných zařízení ozbrojenými složkami je takřka neřešitelný problém z důvodu absence možných kontrolních nebo donucovacích prostředků. Užití min různými stranami přispívá k nepřehlednosti a nemožnosti lokalizace aktuálně podminovaných míst, ačkoli *Protokol II Úmluvy o některých konvenčních zbraních,* o kterém bude řeč ve 3. kapitole, stanovuje povinnost značení a zaznamenání umístění minových polí a jeho nedodržování je považováno za válečný zločin.[3]

Pakliže je ambicí mezinárodního společenství naplnit Cíle udržitelného rozvoje, odminování je jedním z prostředků k tomu vedoucích. Nebudou-li čistá území, nebude funkční infrastruktura, a to bude negativně ovlivňovat ekonomiku státu. Spousta obětí min jsou muži, živitelé rodin, končící bez končetiny, čímž se stávají závislí na státu nebo vesnici a je pro ně náročnější takto zajistit rodinu. V neposlední řadě by každý měl mít právo žít bez obav o svůj život, čemuž nastražené miny brání.

1.1 Miny

Organizace spojených národů definuje pozemní miny v rámci Mezinárodních standardů odminování (International Mine Action Standards, IMAS) jako *„munici navrženou pro umístění pod zemský povrch, na něj nebo v jeho blízkosti nebo jiné povrchové oblasti a vybuchující přítomností, blízkostí nebo kontaktem osoby či vozidla."*[4]

Miny jsou proto označovány jako „victim-activated", jejich cílem tedy je, aby byly spuštěny obětí.[5] Spadají tímto do stejné kategorie jako například bomby a granáty.

Pozemní miny dělíme podle *Ottawské úmluvy* (viz kapitola 4) na **protipěchotní** a **protitankové**.

- **Protipěchotní miny** jsou definovány jako *„miny určené k výbuchu přítomností, blízkostí nebo kontaktem osoby, a které mají paralyzovat, zranit nebo zabít jednu či více osob."*
- **Protitankové miny** oproti tomu *„jsou určené k detonaci přítomností, blízkostí nebo kontaktem s vozidlem."*

1.2 Minová pole

Minová pole jsou *„oblasti, do kterých byly umístěny miny."* [6] Miny mohou být umístěny podle vzorce nebo nikoli. Podmínky značení minových polí upravuje *Protokol II Úmluvy o některých konvenčních zbraních* (viz kapitola 3.1).

2 Proces odminování

Odminování (demining or mine clearance) je proces odstraňování pozemních min z oblasti, kdežto hledání min (minesweeping) je proces jejich odhalování. Existují dva typy detekce a odstraňování – vojenské a humanitární.[7]

Vojenské odminování je prováděné armádou pro lepší a bezpečnější postup ozbrojených složek. Zaměřuje se však jenom na zaminované strategické cesty potřebné k postupu jednotky a ztráty na životech jsou předpokládaným rizikem. UNMAS zmiňuje, že *„vojenská terminologie tento proces označuje jako ‚prolamování' (breaching)."*

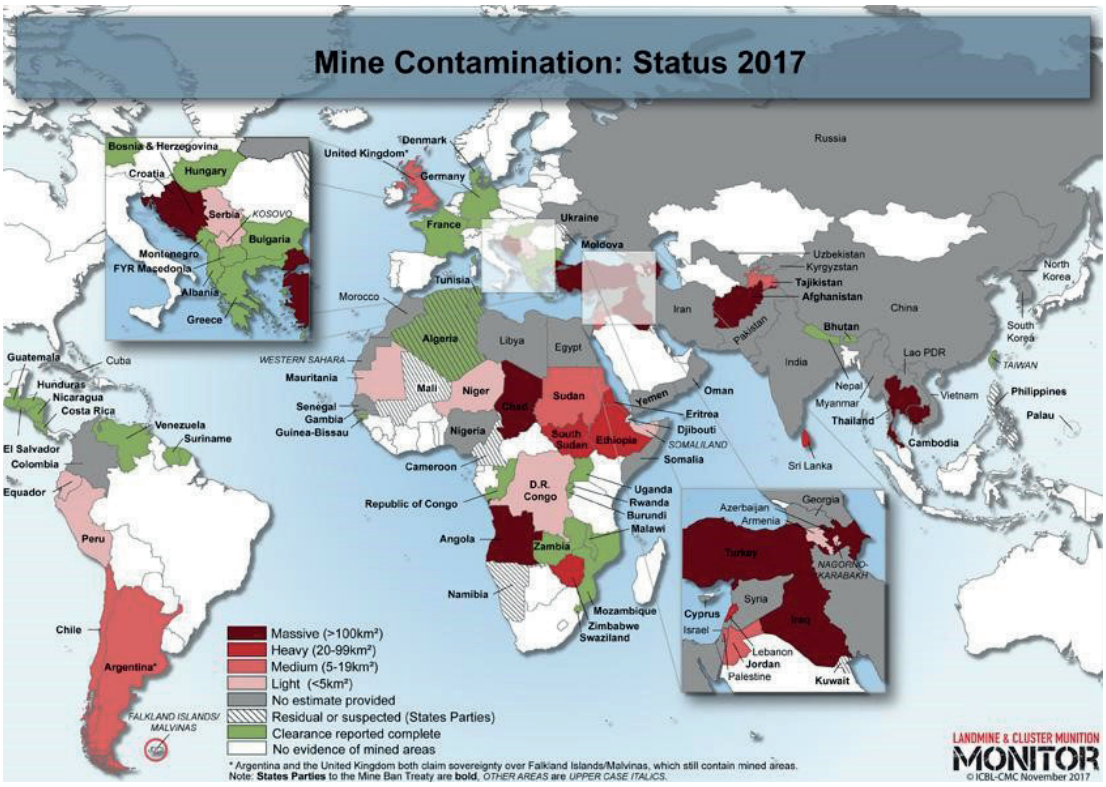

Obr. 1: Kontaminace minami v roce 2017[36]

Humanitární odminování je proces zaměřený na vyčištění oblasti pro mírový a bezpečný život obyvatel.

Čistící operace jsou postaveny na třech hlavních metodách:[8]

1. **manuální čištění** závislé na trénovaných odminovačích, kteří užívají detektory kovu a dlouhé tenké klacky k vyhledání min, které jsou následně zničeny řízeným výbuchem;[9]
2. **čištění za pomoci zvířat** – například detekční **psi**, kteří jsou užívání v kombinaci s manuálními odstraňovači, nebo jiná zvířata (gambijský obří potkan),[10] která jsou schopna detekovat trinitrotoluen ve výbušninách;[11]
3. **mechanické čištění** závislé na sekačkách,[12] minových vozidlech s válci[13] a odstraňovačích porostu. Tyto stroje se mohou použít pouze v určitých terénech a jejich užití je velmi nákladné. Zároveň ve většině případů nejsou stoprocentně spolehlivé a práci je nutné zkontrolovat i jinými technikami.[14]

Přestože došlo v posledních letech k velkému technologickému pokroku, stále je preferované manuální čištění – a to jak z hlediska nákladů, tak spolehlivosti.[15] Orgány OSN pomáhají valné většině zemí s realizací jejich opatření nebo naopak přímo participují pomocí mírových misí. Obvykle má tuto činnost na starosti UNMAS, a nebo je zřízen úřad zabývající se speciálně danou agendou.[16]

3 Úmluva o některých konvenčních zbraních

Dlouhodobé volání po větším a konkrétnějším omezení některých konvenčních zbraní po přijetí dvou dodatků k *Ženevským úmluvám o ochraně obětí ozbrojených konfliktů* (1949) vedlo k sepsání **Úmluvy o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné útrapy nebo mít nerozlišující účinky**[17] (1980, zkráceně *Úmluva o některých konvenčních zbraních*, anglicky Convention on Certain Conventional Weapons; CCW).

Tento dokument se, na rozdíl od těch předchozích, zabývá jasnými pravidly omezení volby zbraní nebo jejich úplného zákazu, mezi jinými i min, nástrah a jiných zařízení. Pro naše téma je nejdůležitější **Protokol II** *Úmluvy*.[18]

3.1 Protokol II[19]

Protokol přináší především **definice** min jako takových[20] a zároveň upravuje pravidla **značení a zneškodnění min**. Veškeré zúčastněné strany ozbrojeného konfliktu jsou povinny hned po ukončení aktivních nepřátelských operací použít uchované záznamy k ochraně civilního obyvatelstva před následky samotných min, minových polí, nástrah a dalších zařízení v oblasti pod jejich kontrolou. Současně by měly zpřístupnit veškeré tyto informace dalším stranám konfliktu a generálnímu tajemníkovi OSN.[21] Bezprostředně po ukončení válečného konfliktu musí zároveň být všechna výše zmíněná zařízení zničena nebo zajištěna.

Cílem Protokolu II je co **největší ochrana** civilního obyvatelstva i vojáků a **„zlidštění"** války a ozbrojených konfliktů a vymýcení tzv. **perfidního způsobu boje** (tedy používání zdánlivě neškodných předmětů, předmětů majících nějaký symbolický význam nebo jejichž zneužití by bylo nehumánní – ochranné emblémy, lékařská zařízení, nemocné či mrtvé osoby, hračky, potraviny…).[22]

Úmluva přesto ponechala některé otázky otevřené, jejichž řešení následně vedlo v roce 1996 k zásadnímu přeformulování Protokolu II. Nejdůležitější rozdíl spočíval v tom, že původně byla Úmluva z roku 1980 aplikovatelná jen na **mezinárodní** konflikty a netýkala se těch vnitřních. Od roku 1996 již platí Protokol II na **všechny ozbrojené konflikty**.

3.2 Protokol V

Roku 2003 byl k *Úmluvě* přijat **Protokol V O výbušných pozůstatcích války**. Výbušné pozůstatky války souvisí s minami a odminováním, protože jsou obdobně problematické a proces jejich odstranění je podobný.

Výbušné pozůstatky války (neboli explosive remnants of war; ERW) se podle definice skládají z tzv. UXO a AXO (viz níže), ale ne min. ERW mohou zahrnovat dělostřelecké granáty, rakety, bomby se stlačeným vzduchem, kazetovou munici a zbytky munice.[23]

- **UXO**, nevybuchlé zbraně (unexploded ordnance) jsou definovány jako zbraně, jejichž funkce selžou a detonace z nějakého důvodu neproběhne. Nevybuchlé výbušniny jsou ponechány v oblasti i po ukončení konfliktů a představují podobná nebezpečí jako nášlapné miny.
- **AXO**, opuštěná výbušná munice (abandoned explosive ordnance; někdy označovaná jako abandoned ammunition) nebyla užita během ozbrojeného konfliktu a je ponechána na místě nebo stranou ozbrojeného konfliktu a není déle pod kontrolou.

Prvotní povinností je evidence veškeré munice (počet, typ) a míst, kde mohla být zanechána, či míst, kde se může nacházet nevybuchlá munice (např. místa bombardování…).

Protokol dále stanovuje povinnost po skončení ozbrojeného konfliktu co nejdříve **varovně označit** místa, kde se evidovaná munice nachází a následně tyto oblasti vyčistit – **odvézt nebo zlikvidovat** munici, a to ať už na vlastní náklady, nebo poskytnutím veškeré součinnosti (= veškerých informací o rozmístění munice, technických dat, finančních a materiálních prostředků nutných k označení a následnému vyčištění, a to přímo nebo prostřednictvím dohodnuté třetí strany, např. OSN). To v případě, že strana, která na daném území miny zanechala, jej již nekontroluje.

V roce 1998 byla k *Úmluvě* o některých konvenčních zbraních připojena Ottawská úmluva, na jejímž vzniku se podílela **Mezinárodní kampaň za zákaz pozemních min** (the International Campaign to Ban Landmines), což je sdružení neziskových organizací, které dodnes monitoruje používání pozemních min, kazetové munice a ERW.[24]

4 Mine Ban Treaty (Ottawská úmluva)

Souběžně se otázka užití různých zbraní řešila i na dalších jednáních. Použití protipěchotních min podléhá zákazu od roku 1997, kdy došlo ke schválení **Úmluvy o zákazu používání, skladování, výroby a přemisťování protipěchotních min a jejich likvidaci** (Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel

Mines and on their Destruction[25] nebo také Mine Ban Treaty). Došlo tím k rozvinutí výše uvedeného omezení stanoveného CCW a státy se v ní zavázaly od března 1999 k plnění následujících závazků:

1. zničit veškeré zásoby uskladněných protipěchotních min;
2. vyčistit všechny podminované oblasti pod svou správou nebo kontrolou;
3. poskytnout asistenci a léčbu lidem postiženým výbuchem, jejich rodinám a komunitám (victim assistance);
4. podporovat preventivní vzdělávací programy týkající se min či výbušných pozůstatků války (ERW).

5 Úmluva o kazetové munici[26]

Mnoho států se však i po schválení *Ottawské úmluvy* potýkalo s problémem jednoho typu zbraní, a to tzv. kazetové munice.[27] Velká část submunice v kazetách totiž většinou nevybuchne a zůstává nebezpečím i po skončení ozbrojeného konfliktu. Z toho důvodu došlo roku 2008 ke schválení **Úmluvy o kazetové munici** (Convention on Cluster Munition).[28] Jejím podepsáním se státy zároveň připojily ke vzniklé Koalici proti kazetové munici (Cluster Munition Coalition). Podmínky této úmluvy takřka kopírují body *Ottawské úmluvy*, pouze se liší v časových limitech.

Kromě min a ERW existují ještě tzv. **improvizovaná výbušná zařízení** (IED), která jsou používána především nestátními ozbrojenými složkami. IED jsou zařízení vyrobená improvizovaným způsobem a obsahující výbušniny nebo škodlivé chemikálie. IED mohou být aktivovány osobami (přítomností, blízkosti, kontaktem – victim-activated) nebo detonovány příkazem. Výroba victim-activated IED je zakázána *Ottawskou úmluvou*, ale na IED detonované příkazem se tento zákaz nevztahuje.[37]

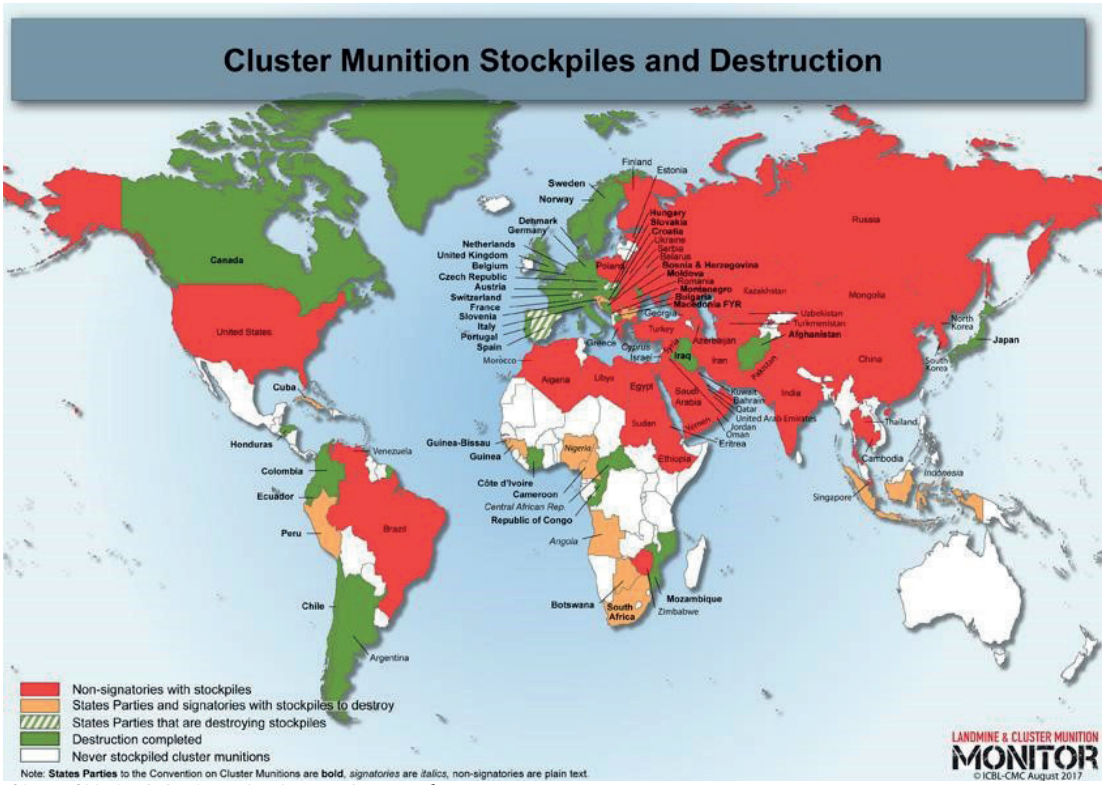

Obr. 2: Skladování a destrukce kazetové munice[38]

6 Organizace zapojené do odminování[29]

Nejvýznamnější organizací v řešení této problematiky je Organizace spojených národů, která proces podporuje v podobě finanční, technické, ale i personální pomoci. Hlavním aktérem v rámci OSN je Centrum OSN pro odstraňování min (UN Mine Action Service; dále **UNMAS**).

Kromě Rozvojového programu OSN (UNDP)[30] a UNMAS

se v práci s oběťmi nášlapných min angažuje i Světová zdravotnická organizace, v oblasti vzdělávání a osvěty Dětský fond OSN (UNICEF), vedením dlouhodobých projektů je pověřen Úřad OSN pro servisní zabezpečení projektů (UNOPS) a v neposlední řadě i Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení (UNIDIR).

6.1 OSN

Pro agendu odminování je ustanovena koordinační skupina v čele s UNMAS a Oddělením mírových operací (UNDPO). Pozorovatelem je mimo jiné Světová banka a Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení (UNIDIR).

Strategie OSN pro odminování 2013–2018[31] je postavena na 4 bodech:

1. snížení rizik pro jednotlivce a socioekonomických dopadů min a ERW, včetně kazetové munice;
2. komplexní podpora poskytovaná národními a mezinárodními aktéry obětem min a ERW v rozsahu odpovídajícím úrazům a postižením;
3. zrychlený přenos odpovědnosti za odminování na národní aktéry se zvýšením národní kapacity za účelem naplnění povinností týkajících se odminování;
4. podpora odminování a jeho začlenění do mnohostranných nástrojů a rámcových dohod, stejně jako do národních plánů a předpisů.

6.2 UNMAS

UNMAS je středisko zřízené OSN, jehož funkcí je realizovat opatření v oblasti minových hrozeb, stejně jako hrozeb ERW a náležitostí jich se týkajících. Je odpovědným koordinátorem OSN pro práci s minami a slouží jako odborný zdroj OSN pro náležitosti týkající se min a mezinárodního práva (upravovaného *Ottawskou úmluvou, Úmluvou o kazetové munici* i CCW).

Pod UNMAS spadají veškeré organizace OSN, jejichž agenda se nějakým způsobem týká práce s minami, stejně jako pravidelně dohlíží na setkávání stálých komisí, které vznikly po schválení *Ottawské úmluvy*, Řídícího výboru pro odminování (Steering Committee on Mine Action), organizací propojující odminování a nevládních a mezivládních organizací, a Mezinárodního výboru Červeného kříže.

Aktuální programy a operace UNMAS

UNMAS v současnosti poskytuje přímou technickou podporu a pomoc 17 oblastem[32] (viz obr. 3).

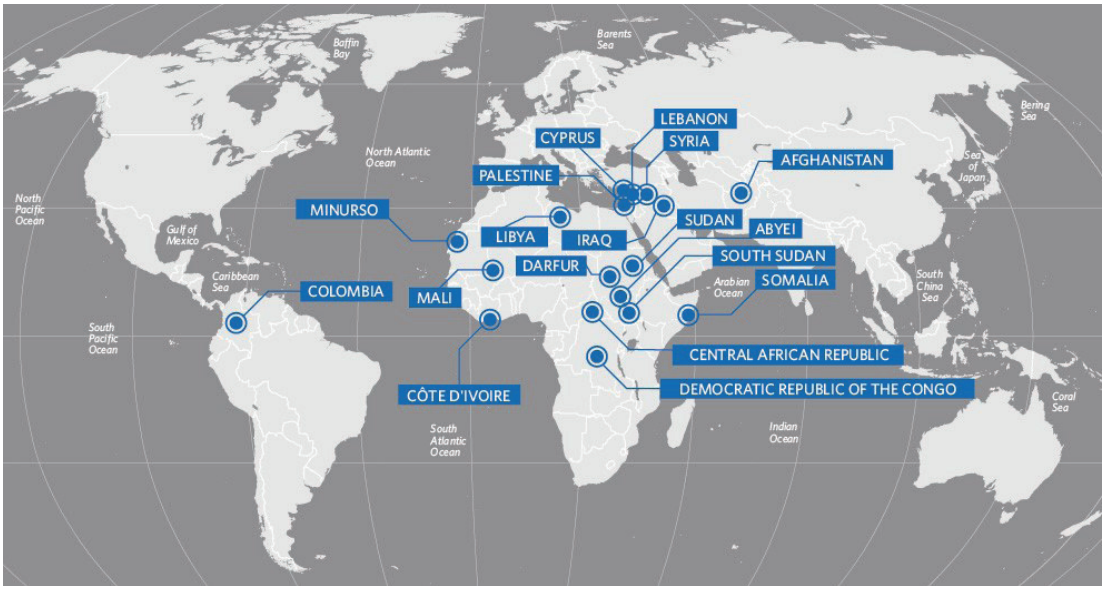

Obr. 3: Mise UNMAS[39]

6.3 Valné shromáždění

Valné shromáždění (UNGA) k tématu v minulosti přijalo již řadu rezolucí. Na agendě UNGA se pravidelně co dva roky objevuje bod asistence v odminování (Assistance in mine action). Tento bod bývá projednáván ve 4. výboru UNGA. Prozatím poslední rezoluci **A/RES/72/75** k tomuto bodu UNGA schválilo 7. prosince 2017.[33]

V 1. výboru UNGA pak každoročně bývá probírán bod implementace *Ottawské úmluvy*. Prozatím poslední rezoluce schválená Valným shromážděním je **A/RES/72/53**, i během 73. zasedání UNGA se ovšem dá očekávat nová rezoluce na toto téma.[34]

6.4 Spolupráce

Důležitou roli sehrává i Ženevské centrum pro humanitární odminování (GICHD), Mezinárodní ústav pro výzkum míru (SIPRI), Mezinárodní výbor Červeného kříže (ICRC) a další mezinárodní i regionální neziskové organizace a fondy jako je třeba Choď beze strachu (Walk Without Fear Foundation).

7 Závěr

Mezinárodní spolupráce států realizovaná skrze orgány OSN, jako je UNMAS, a řadou nevládních organizací je vcelku úspěšná ve snaze dosáhnout úplného odstranění následků ozbrojených konfliktů v podobě min, nástrah a jiných výbušných zařízení. Cílem všech by ale mělo být naplnění agendy Cílů udržitelného rozvoje, konkrétně cíle 16 (mír, spravedlnost a silné instituce), tedy snížit násilí ve světě a rozšiřovat bezpečné oblasti.

Pokud ale dále budou probíhat ozbrojené konflikty, na kterých se státy podílí a ve kterých budou využívány zbraně výše zmíněné, bude řešení této problematiky začarovaným kruhem. Státní ozbrojené složky mají stanovené povinnosti a zásady chování v ozbrojených konfliktech a po jejich skončení, ale v mnoha aktuálně probíhajících ozbrojených konfliktech participují i ozbrojené složky nestátní. Jejich chování není možné regulovat a právě z jejich strany velmi často dochází k produkci a užití načerno vyráběných improvizovaných výbušných zařízení s neznámým obsahem, což činí jejich odstraňování o to nebezpečnější.

Otázky pro jednání

1. Potýká se váš stát s problémem min, ERW nebo IED? Jaký je postoj vašeho státu k problematice odminování?
2. Kterých smluv je váš stát signatářem?
3. Jak se ve vašem státě realizuje odminování, případně, jak se na něm váš stát podílí?
4. Participuje váš stát (ať už finančně nebo přímo personálem či vybavením) v nějaké z aktuálních misí UNMAS?
5. Operují na území vašeho státu nestátní ozbrojené složky? Jakými postupy lze předejít či bojovat proti použití IED?

Cíl jednání

Cílem jednání by mělo být vytvoření návrhu rezoluce, který by byl podkladem pro vznik Strategie OSN 2019–2024 a měl by obsahovat řešení aktuálních problematických oblastí týkajících se min, ERW a IED.

Doporučené zdroje

finální zpráva za rok 2017 sloužící k referenci aktuálního stavu v jednotlivých zemích, pokroku v jednotlivých povinnostech stanovených úmluvami

http://www.the-monitor.org/media/2615219/Landmine-Monitor-2017_final.pdf

zde najdete veškeré informace o problematice min a koordinaci, včetně rezolucí Valného shromáždění

http://www.mineaction.org

tato digitální knihovna v sobě shrnuje veškeré možné informace o minách a jiných výbušných zařízení a jejich problematice

http://research.un.org/en/mines

strategie OSN pro odminování[40]

http://www.the-monitor.org/media/2615219/Landmine-Monitor-2017_final.pdf

finální zpráva za rok 2017 sloužící k referenci aktuálního stavu v jednotlivých zemích, pokroku v jednotlivých povinnostech stanovených úmluvami

http://www.mineaction.org/sites/default/files/publications/mine_action_strategy_mar15.pdf

zde můžete dohledat zápisy hlasování jednotlivých států u jednotlivých rezolucí a dokumentů, což vám může velmi pomoci k definování postoje vašeho státu

http://gafc-vote.un.org/

a na závěr vám doporučuji stránky Prvního výboru pro odzbrojení a bezpečnost, kde najdete vše potřebné, konkrétně vás upozorňuji na Factsheets v Resources and Publications

https://www.un.org/disarmament/

Seznam použitých zdrojů

1 Landmines. In: United Nations: United Nations Office for Disarmament Affairs [online]. New York [cit. 2018-10-24]. Dostupné z: https://www.un.org/disarmament/convarms/landmines/

2 Landmine and Cluster Munition Monitor. MAJOR FINDINGS: Use. Landmine Monitor 2017 [online].14 December 2017. Austria, 2017, s. 16 [cit.2018-07-15] ISBN 978-2-9701146-2-8. Dostupné z: http://the-monitor.org/en-gb/reports/2017/landmine-monitor-2017.aspx

3 Tamtéž, Protocol II.

4 International Mine Action Standards: Glossary: Mine [online]. [cit. 2018-10-18]. Dostupné z: https://www.mineactionstandards.org/standards/glossary/?tx_contagged%5Bsource%5D=default&tx_contagged%5Buid%5D=171&cHash=e1c82b100347cb5ebcb281ef0385f903

5 Victim-activated weapons. In: Walk without fear [online]. Ottawa [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: http://walkwithoutfear.ca/victim-activated-weapons/

6 Protocol on Prohibitions or Restrictions on the Use of Mines, Booby-Traps and Other Devices as amended on 3 May 1996 (Protocol II, as amended on 3 May 1996) annexed to the Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons which may be deemed to be Excessively Injurious or to have Indiscriminate Effects. Article 2. 3 May 1996. Geneva: United Nations, 1998. Dostupné z: https://treaties.un.org/doc/Treaties/1983/12/19831202%2001-19%20AM/XXVI-2-revised.pdf

7 Demining. In: Wikipedia [online]. [cit. 2018-10-28]. Dostupné z: https://www.en.wikipedia.org/wiki/Demining

8 Introduction to mine action: How to search for and clear landmines?. In: Geneva International Centre for Humanitarian Demining [online]. Geneva [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: https://www.gichd.org/what-is-mine-action/introduction-to-mine-action/#.XCvguvZFzRN

9 Detection and clearance: Manual clearance. In: Geneva International Centre for Humanitarian Demining [online]. Geneva [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: https://www.gichd.org/topics/land-release/detection-and-clearance/#.XC1CI_ZFzRM

10 Global landmines: How. In: APOPO [online]. Belgium [cit. 2018-07-26]. Dostupné z: https://www.apopo.org/en/what-we-do/detecting-landmines-and-explosives/about-landmines

11 Gobi rats. In: APOPO [online]. Belgie [cit. 2018-07-29]. Dostupné z: https://www.apopo.org/website/var/tmp/image-thumbnails/0/868/thumb__two_tiles-background/Gatuso_001%20jay%20caboz.jpeg a Detection and clearance: Animal detection systems. In: Geneva International Centre for Humanitarian Demining [online]. Geneva [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: https://www.gichd.org/topics/land-release/detection-and-clearance/#.XC1CI_ZFzRM

12 Mini-Flail / Robotic Combat Support System (RCSS). In: Global Security [online]. Washington [cit. 2018-07-29]. Dostupné z: https://www.globalsecurity.org/military/systems/ground/mini-flail.htm

13 Mine Clearing Roller System (MCRS). In: Global Security [online]. Washington [cit. 2018-07-29]. Dostupné z: https://www.globalsecurity.org/military/systems/ground/mcrs.htm

14 Detection and clearance: Mechanical system. In: Geneva International Centre for Humanitarian Demining [online]. Geneva [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: https://www.gichd.org/topics/land-release/detection-and-clearance/#.XC1CI_ZFzRM

15 NÍDR, Tomáš. Z odminování Kolumbie se stal byznys, o který se přetahuje armáda i zahraniční neziskovky. EURO [online]. Praha: Mladá fronta, 2017, 19. listopadu 2017 [cit. 2018-07-26]. Dostupné z: https://www.euro.cz/byznys/vybusny-uklid-po-pulstoleti-valky-1382485

16 UN Mine Action Service. UN Mine Action Service [online]. Geneva: UN [cit. 2018-07-28]. Dostupné z: http://www.mineaction.org/unmas

17 Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons which may be deemed to be Excessively Injurious or to have Indiscriminate Effects. 2 December 1983. Geneva: United Nations, 1980. Dostupné z: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXVI-2&chapter=26&clang=_en

18 MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. Úmluva o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní [online]. 2010 [cit. 2018-10-18]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/cr_a_odzbrojeni/konvencni_zbrane/umluva_o_zakazu_nebo_omezeni.html#_ftn1

19 Sdělení Ministerstva zahraničních věcí. Sbírka zákonů České republiky: předpis 21/1999 [online]. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 1999,

s. 325-342 [cit. 2018-10-10]. ISBN Sbírka zákonů. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=18/1999&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

20 Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons which may be deemed to be Excessively Injurious or to have Indiscriminate Effects. Article 2. 2 December 1983. Geneva: United Nations, 1980. Dostupné z: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXVI-2&chapter=26&clang=_en

21 Convention on Certain Conventional Weapons. United Nations Office for Disarmament Affairs [online]. New York, 2014, s. 30; Article 9. December 2014 [cit. 2018-07-26]. Dostupné z: https://www.un.org/disarmament/publications/more/ccw/

22 Ad 13, Článek 6, Zákaz použití určitých nástrah.

23 Landmine and Cluster Munition Monitor. ERW. Landmine Monitor 2017 [online]. 14 December 2017. Austria, 2017, s. vi;vii [cit. 2018-07-15]. ISBN 978-2-9701146-2-8. Dostupné z: http://the-monitor.org/en-gb/reports/2017/landmine-monitor-2017.aspx

24 Landmine and Cluster Munition Monitor. International Campaign to Ban Landmines [online].[cit. 2018-11-07]. Dostupné z: http://www.icbl.org/en-gb/resources/landmine-monitor.aspx

25 Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on their Destruction. 18 September 1997. Oslo: United Nations, 1997. Dostupné z:
http://www.un.org/Depts/mine/UNDocs/ban_trty.htm

26 STÁLÁ MISE ČR PŘI ÚŘADOVNĚ OSN A JINÝCH MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ. Kazetová munice [online]. In: . 2008 [cit. 2018-10-18]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/mission.geneva/cz/odzbrojeni/kazetova_munice/index.html

27 Kazetová munice je munice, kde je v každé kazetě (“kontejneru”) umístěno několik desítek až stovek výbušné submunice, čímž je při výbuchu dosaženo poškození velkého rozsahu.

28 Convention on Cluster Munitions: Diplomatic Conference for the Adoption of a Convention on Cluster Munitions. In: Cluster Munition Coalition [online]. Dublin: United Nations, 2008, 30 May 2008 [cit. 2018-07-20]. Dostupné z: http://www.stopclustermunitions.org/en-gb/the-treaty/treaty-text.aspx

29 United Nations Office for Disarmament Affairs. United Nations Office for Disarmament Affairs [online]. New York: UN [cit. 2018-07-28]. Dostupné z: https://www.un.org/disarmament/convarms/landmines/

30 United Nations Development Programme. UN Development Programme [online]. New York: UN [cit. 2018-07-28]. Dostupné z: http://www.undp.org/content/undp/en/home.html

31 The Strategy of the United Nations on Mine Action 2013-2018. Mine Action Service [online]. 2017, , 1-32 [cit. 2018-10-10]. Dostupné z: http://www.mineaction.org/sites/default/files/publications/mine_action_strategy_mar15.pdf

32 UN Mine Action Service: Programmes [online]. [cit. 2018-11-07]. Dostupné z: https://www.mineaction.org/programmes

33 Valné shromáždění OSN. Rezoluce A/RES/72/75 [online]. [cit. 2018-11-07]. Dostupné z: http://undocs.org/A/RES/72/75

34 Valné shromáždění OSN. Rezoluce A/RES/72/53 [online]. [cit. 2018-11-07]. Dostupné z: http://undocs.org/A/RES/72/53

35 GAZIANTEP. Islamic State is losing land but leaving mines behind: Clearing Syria and Iraq of unexploded bombs and booby-traps could take decades. The Economist [online]. 2017, 30 March 2017, , 1 [cit. 2018-07-14]. Dostupné z: https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2017/03/30/islamic-state-is-losing-land-but-leaving-mines-behind

36 ICBL. Landmine Monitor, Global maps: Mine Contamination: Status 2017 [online]. 2017 [cit. 2018-10-22]. Dostupné z: http://www.the-monitor.org/media/2611597/2017_MBT_Contamination_FINAL_Full.jpg

37 Landmine and Cluster Munition Monitor. ERW. Landmine Monitor 2017 [online]. 14 December 2017. Austria, 2017, s.vii [cit. 2018-07-15]. ISBN 978-2-9701146-2-8. Dostupné z: http://the-monitor.org/en-gb/reports/2017/landmine-monitor-2017.aspx

38 ICBL. Landmine Monitor, Global maps: Mine Contamination: Status 2017 [online]. 2017 [cit. 2018-10-22]. Dostupné z: http://the-monitor.org/media/2580303/2017_CMC_Stockpiles_Final_Full.jpg

39 UN Mine Action Service: Programmes [online]. [cit. 2018-11-07]. Dostupné z: https://www.mineaction.org/programmes

40 The Strategy of the United Nations on Mine Action 2013-2018. Mine Action Service [online]. 2017, 1-32 [cit. 2018-10-10]. Dostupné z: http://www.mineaction.org/sites/default/files/publications/mine_action_strategy_mar15.pdf

Další zdroje

INTERNATIONAL CAMPAIGN TO BAN LANDMINES. Landmine Monitor 2017 [online]. Geneva: ICBL, 2017 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.the-monitor.org/en-gb/reports/2017/landmine-monitor-2017.aspx

UN MINE ACTION SERVICE. Annual Report of UNMAS 2017 [online]. Geneva: UNMAS, 2017 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.mineaction.org/sites/default/files/publications/Annual_Report_2017_0.pdf

Cluster Munition Coalition [online]. Geneva, c2008-2018 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.stopclustermunitions.org/en-gb/home.aspx

Geneva International Centre for Humanitarian Demining [online]. Geneva [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: https://www.gichd.org/

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs). United Nations: Informační Centrum OSN v Praze [online]. Praha, 2015 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

KEELEY, Robert. Understanding Landmines and Mine Action [online]. Copenhagen: Danish Demining Group, 2003 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://web.mit.edu/demining/assignments/understanding-landmines.pdf

OTIS/SONSON, John. Inside the Struggle to Clear Colombia of Mines. TIME Magazine International [online]. UK, 2015, 2015 [cit. 2018-10-24]. Dostupné z: http://time.com/3767261/farc-colombia-mines/

BORLAND, Hal. How Axis Landmines work. Popular Science [online]. New York: Popular Science, 1944, s. 128-135 [cit. 2018-10-24]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=2ykDAAAAMBAJ&pg=PA128&dq=popular+science+may+1941&hl=en&ei==5--VTLmSJMqmnQeu5-SxBw&sa=X&oi-book_result&ct=result&redir_esc=y#v=onepage&q=popular%20science%20may%201941&f=true

The Kellner Family Foundation

tohle je generální partner

tohle jsou TOP partneři

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG

KB

Evropská komise
Zastoupení v České republice

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

US embassy

Erasmus+

tohle jsou partneři

VŠE

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 3

Městská část Praha 6

SCIO

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

tohle jsou podporovatelé

interhotel AMBASSADOR ZLATÁ HUSA

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

Microsoft

leo express

T

tohle jsou mediální partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT